

Кафедра слов'янської і германської філології та перекладу

ПОЛЬСЬКА МОВА

**інструктивно-методичні матеріали
до обов'язкової освітньої компоненти
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська»**

УДК 811.162.1(072)

П 50

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
(протокол №17 від 27 вересня 2024 року)*

Укладачі:

Тетяна НІКІШОВА – викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Катерина ЯРИНОВСЬКА – викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Рецензенти:

Галина ВЕСЕЛЬСЬКА - кандидат філологічних наук, викладач-методист ВСП "Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ".

Людмила СУВОРОВА - кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки Державного університету "Житомирська політехніка".

Олексій БАШМАНІВСЬКИЙ - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри слов'янської і германської філології та перекладу ННІ філології та журналістики ЖДУ імені Івана Франка

ПОЛЬСЬКА МОВА: інструктивно-методичні матеріали до обов'язкової освітньої компоненти для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська» / укладачі: Нікішова Т.Є., Яриновська К. Т. Житомир, 2024. 39 с.

Запропоновані інструктивно-методичні матеріали систематизують підходи до опанування дисципліни як під час аудиторної роботи за керівництвом викладача, так і в самостійному опрацюванні питань курсу. Вони містять основні практичні питання, що формують компетентності філолога-полоніста.

Ці матеріали розроблено для вивчення освітньої компоненти «Польська мова» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», а також можуть бути використані філологами інших спеціалізацій.

У інструктивно-методичних матеріалах епізодично використаний ілюстративний та текстовий матеріал, наявний у відкритому доступі в джерелах Інтернет.

© Нікішова Т.Є., Яриновська К.Т. 2024

© Житомирський державний університет імені Івана Франка 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
I. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ	6
II. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ	7
III. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ	9
IV. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	10
V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17
VI. ІНДИВІДУАЛЬНЕ (ДОМАШНЄ ЧИТАННЯ)	18
VII. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ВОЛОДІННЯ МОВОЮ	19
VIII. ЗРАЗОК МКР	24
IX. ЗАЛІКОВИЙ ПРОЄКТ (ЗРАЗОК)	35
X. ЕКЗАМЕНАЦІЙНО-ПІДСУМКОВИЙ ПРОЄКТ	36
XI. ОЦІНЮВАННЯ	37
XII. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗВО	38

ПЕРЕДМОВА

Програма вивчення освітньої компоненти “Польська мова” для підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі *Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська*.

Предмет: лексичні одиниці, комунікативні моделі мовних одиниць, тексти різних жанрів і стилістики.

Міждисциплінарні зв’язки:

«Польська література в контексті світової», «Перекладознавство», які здобувач опанує паралельно з вивченням цієї освітньої компоненти згідно зі структурно-логічною схемою освітньої програми.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Praca.

Модуль 2. Marzenia.

Модуль 3. Gramatyka.

1. Мета, завдання та результати навчання

1.1. Мета вивчення освітньої компоненти:

розвиток навичок усного та писемного мовлення, розвиток умінь аналізу художнього тексту, проведення дискусій з різних тем, навичок написання текстів.

1.2. Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- опанування нового лексичного матеріалу на високому рівні;
- розуміння на слух текстів усіх жанрів;
- розширення загальних знань з тем, які вивчаються.

1.3 Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності

Змістовно освітня компонента спрямована на формування здобувачами вищої освіти здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі 03 Філологія професійної діяльності

ІК. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК 9. Здатність компресувати різноманітні за змістом та жанром тексти державною та іноземною мовами, виділяючи основну інформацію, з використанням різних методів реферування та анотування.

СК 10. Здатність ефективно застосовувати перекладацькі трансформації (компресія, компенсація, генералізація, конкретизація, антонімічний переклад, описовий переклад, логічний розвиток понять тощо) для досягнення еквівалентності у перекладі різноманітних за змістом та жанром текстів державною та іноземною мовами.

СК 11. Здатність до міжкультурного спілкування в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання

ПР 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПР 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПР 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПР 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПР 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПР 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПР 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та / або інноваційні розробки в галузі мовознавства та перекладознавства.

Soft skills:

- креативне мислення;
- управління інформацією;
- уміння приймати рішення та формулювати власну думку;
- презентаційні навички;
- самоорганізація та самонавчання.

Освітня компонента «Польська мова» викладається на I курсі, в 1-ому, 2-ому семестрах.

На вивчення освітньої компоненти відводиться 270 годин 9 кредитів ECTS.

Форма проведення занять: практичні заняття.

I. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	03 Гуманітарні науки 035 Філологія	Обов'язкова	
Модулів – 3	Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 270		1-й	
		Лекції	
	другий (магістерський)	–	–
		Практичні / Семінарські	
		102	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		168 год.	–
		Індивідуальна робота	
		–	–
		Вид контролю: залік (1-й семестр), екзамен (2-й семестр)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,9 год. (1-й сем.), 1,4 год. (2-й сем) самостійної роботи здобувача – 4,9 год.			

II. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття		Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття
Модуль I. Praca												
Тема 1. Praca, lenistwo i sprawy różne.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Żadna praca niehańbi.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Czarna robota.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 4. Dokumenty.	12	–	6	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 5. Polska mowa biznesowa.	12	–	4	–	8	–	–	–	–	–	–	–
Тема 6. Być czy mieć?	12	–	6	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 7. Reklama.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 8. Świat, w którym żyjemy.	14	–	6	–	8	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем I	90	–	38	–	52	–	–	–	–	–	–	–
Модуль II. Marzenia												
Тема 9. W pogoni za marzeniami, w pogoni za ideałem.	14	–	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Тема 10. Dziecięce marzenia.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 11. Marzenia o urodzie i szczęściu.	12	–	4	–	8	–	–	–	–	–	–	–
Тема 12. W pogoni za eliksirem długowieczności.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 13. W poszukiwaniu lepszego życia.	12	–	4	–	8	–	–	–	–	–	–	–
Тема 14. Podróże bliskie i dalekie.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Тема 15. Bliżej gwiazd.	12	–	4	–	8	–	–	–	–	–	–	–
Тема 16. Podmorskie podróże.	10	–	4	–	6	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем II	90	–	32	–	58	–	–	–	–	–	–	–
Модуль III. Gramatyka												
Тема 17. Czasowniki z prefiksami.	14	–	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–

Тема 18. Czasowniki odimenne.	14	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 19. Liczebniki.	18	-	6	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 20. Odmiana polskich imion i nazwisk.	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 21. Ćwiczenia z rzeczownikami.	14	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 22. Wyrazy złożone.	18	-	6	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Тема 23. Spójniki.	12	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем III	90	-	32	-	58	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	270	-	102	-	168	-	-	-	-	-	-	-

III. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль I. Praca

Praca, lenistwo i sprawy różne. Żadna praca nie hańbi. Czarna robota. Dokumenty. Polska mowa biznesowa. Być czy mieć? Reklama. Świat, w którym żyjemy.

Модуль II. Marzenia

W pogoni za marzeniami, w pogoni za ideałem. Dziecięce marzenia. Marzenia o urodzie i szczęściu. W pogoni za eliksirem długowieczności. W poszukiwaniu lepszego życia. Podróże bliskie i dalekie. Bliżej gwiazd. Podmorskie podróże.

Модуль III. Gramatyka

Czasowniki z prefiksami. Czasowniki odimienne. Liczebniki. Odmiana polskich imion i nazwisk. Ćwiczenia z rzeczownikami. Wyrazy złożone. Spójniki.

IV. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ I. PRACA

Тема 1: Praca, lenistwo i sprawy różne.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: професії польською мовою: словниковий запас | ProPolski

Практична робота:

- опрацювати тему 1 (С. 10-12) у підручнику „Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- підготувати презентацію „Mój przyszły zawód”;

Самостійна робота:

- опрацювати флеш-картки на порталі Quizlet (Картки 1. "Praca, lenistwo i sprawy różne" | Quizlet)
- написати есе за темою заняття.

Тема 2: Żadna praca nie hańbi.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: професії польською мовою: Професії польською мовою: словниковий запас | ProPolski

Практична робота:

- опрацювати тему 2 (С. 13-27) у підручнику „Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

- опрацювати статтю з блогу „Żadna praca nie hańbi – to nieprawda! Co to znaczy, że praca nie hańbi?": Żadna praca nie hańbi – to nieprawda! Co to znaczy, że praca nie hańbi? (wizerunekkobiety.pl);
- написати есе за темою заняття.

Тема 3. Czarna robota.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: професії польською мовою: Професії польською мовою: словниковий запас | ProPolski

Практична робота:

- опрацювати тему 3 (С. 27-39) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

- подивитись фільм та написати відгук на нього: *Czarna robota* (2011) film opis – Filmweb
- написати есе за темою заняття.

Тема 4. Dokumenty.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: польська мова для бізнесу, міні-словник: Словник польсько-український: бізнес поняття - Rabotaw.pl

Практична робота:

- опрацювати тему 4 (С. 39-41) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- створити власне CV (резюме) польською;

Самостійна робота:

- есе “Do czego służą dokumenty?”.

Тема 5. Polska mowa biznesowa.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: польська мова для бізнесу, міні-словник: Словник польсько-український: бізнес поняття - Rabotaw.pl

Практична робота:

- опрацювати тему 5 (С. 41-54) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

- проєкт “ Jestem biznesmenem”: продумайте, чим би ви хотіли займатись у майбутньому та презентуйте групі;
- опрацювати статтю, виписати основні тези: Skuteczna komunikacja w biznesie | Business Magazine (business-magazine.pl)

Тема 6. Być czy mieć?

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: дієслова „być” та „mieć”, їх вживання у сучасній польській мові.

Практична робота:

- опрацювати тему 6 (С. 55-105) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- послухати пісню й опрацювати текст, визначити різницю між поняттями „być” та „mieć”, перекласти українською: Myslovitz - Mieć czy być - tekst i tłumaczenie piosenki na Tekstowo.pl

Самостійна робота:

- есе за темою заняття.

Тема 7. Reklama.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: польська мова у рекламі міні-словник: Słownik marketingowy - rojęcia marketingowe | Premium Consulting (premium-consulting.pl)

Практична робота:

- опрацювати тему 7 (С. 105-110) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- опрацювати статтю: Najlepsze polskie reklamy 20 lat po transformacji | #design | Culture.pl

Самостійна робота:

- створити власну рекламу польською.

Тема 8. Świat, w którym żyjemy.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С.198-217)
Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 8 (С. 111-177) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– есе на тему „Mój idealny świat”.

МОДУЛЬ II. MARZENIA

Тема 9: W pogoni za marzeniami, w pogoni za ideałem.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С. 19-23)
Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 9 (С. 177-185) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

– прослухати пісню: Peja – W pogoni za marzeniami Lyrics | Genius Lyrics

Самостійна робота:

– презентація на тему „Moje największe marzenie”.

Тема 10: Dziecięce marzenia.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С. 46-53)
Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 10 (С. 185-191) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– прочитати статтю, виписати основні тези: Wiemy, o czym marzą dzieci. To musi przeczytać każdy rodzic, nauczyciel i wychowawca! (nowaera.pl)

Тема 11: Marzenia o urodzie i szczęściu.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С. 23-34)
Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 11 (С. 191-206) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– прочитати статтю, обрати одну тезу та написати есе-розум на обрану тему: Cytaty o marzeniach - 30 inspirujących sentencji o spełnianiu marzeń - Projektownia Życia (projektowniazycia.pl)

Тема 12: W pogoni za eliksirem długowieczności.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С. 34-40)
Slovník_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 12 (С. 207-219) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– написати есе на тему: „Czy istnieje eliksir długowieczności?”

Тема 13: W poszukiwaniu lepszego życia.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати лексику (С. 40-46)
Slovník_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 13 (С. 219-232) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– опрацювати статтю, визначити основну думку, виписати головні тези: Mu, naród migrantów. Jak Polacy poszukiwali lepszego życia - Wiadomości (onet.pl)

Тема 14: Podróże bliskie i dalekie.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати польський розмовник для туристів: Польський розмовник — туристичний путівник Вікімандрі (wikivoyage.org)

Практична робота:

– опрацювати тему 14 (С. 233-255) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

– оберіть країну, місто або місце, яке б хотіли відвідати найбільше та презентуйте в групі.

Самостійна робота:

– обрати відео на каналі „Podróże dalekie i bliskie” для перегляду, розповісти про нього в групі: Podróże dalekie i bliskie - Пошук Відео (bing.com)

Тема 15: Blżej gwiazd.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні

завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати польський розмовник для туристів: Польський розмовник — туристичний путівник Вікімандрі (wikivoyage.org)

Практична робота:

– опрацювати тему 15 (С. 255-266) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– опрацювати статтю: Bliżej gwiazd - oglądaj online w TV - fabuła, odcinki, gdzie obejrzeć - Strefa WP Pilota

Тема 16: Podmorskie podróże.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: опрацювати польський розмовник для туристів: Польський розмовник — туристичний путівник Вікімандрі (wikivoyage.org)

Практична робота:

– опрацювати тему 16 (С. 266-279) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

– створити українсько-польський міні-словник на 20-30 понять за темою заняття.

МОДУЛЬ III. GRAMATYKA

Тема 17: Czasowniki z prefiksami.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою „Дім та помешкання” (С. 63-78): Słownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf (emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 17 (С. 280-294) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

– виконати практичні завдання за темою

Самостійна робота:

– опрацювати матеріал за темою на ресурсі: Czasowniki ruchu z prefiksami / Verbs of motion with prefixes – Polski na wynos, пройти квіз.

Тема 18: Czasowniki odimenne.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою „Кулінарія” (С. 78-87): Słownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 18 (С. 294-299) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

– переглянути відео “Czasownik i jego odmiana (koniugacja)”: Czasownik i jego odmiana (koniugacja) - YouTube

Самостійна робота:

- опрацювати матеріал за темою на ресурсі: Zintegrowana Platforma Edukacyjna (zpe.gov.pl)
- тест на Wordwall: Czasownik - odmiana i formy - Test (wordwall.net)

Тема 19: Liczebniki.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою „Покупки” (С. 87-109):
Slovník_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

- опрацювати тему 19 (С. 299-313) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- виконати завдання: Zintegrowana Platforma Edukacyjna (zpe.gov.pl)

Самостійна робота:

- опрацювати матеріал за темою на ресурсі: Liczebnik – Ćwiczenia online – Umiemy polski
- переглянути відео: Liczebnik i jego odmiana (youtube.com), провідміняти свою дату народження та дати народження всіх членів родини.

Тема 20: Odmiana polskich imion i nazwisk.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою „Послуги” (С. 109-117):
Slovník_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

- опрацювати тему 20 (С. 313-319) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- опрацювати: <https://www.polskidaily.eu/wp-content/uploads/2023/10/Klub-Gramatyczny-Odmiana-polskich-imion-i-nazwisk.pdf>

Самостійна робота:

- провідміняти імена та прізвища всіх членів родини., порівняти із сайтом: Odmiana imion i nazwisk (actaforte.pl)

Тема 21: Ćwiczenia z rzeczownikami.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою “Медичні служби та медична допомога” (С. 117-147):

Slovník_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

- опрацювати тему 21 (С. 319-332) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);
- опрацювати: Rzeczownik – Ćwiczenia online – Umiemy polski

Самостійна робота:

- виконати

прави:	2020-11-11_11-40-01_1_626933563_6_zalacznik.pdf
--------	---

(polskaszkolamaspeth.com)

– опрацювати матеріал, виконати вправи та тест: Rzeczownik – test – Język polski (aniakubica.com)

Тема 22: Wyrazy złożone.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою „Релігія” (С. 173-197): Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 22 (С. 332-334) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

- переглянути: 6. Wyrazy złożone (youtube.com)
- опрацювати: Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone, które opisujemy... (polszczyzna.pl)
- опрацювати: Złożenia, zrosty i zestawienia - wyrazy złożone (genially.com)
- wordwall: Wyrazy złożone - Materiały dydaktyczne (wordwall.net)

Тема 23: Spójniki.

Мета: опрацювати опорні поняття, засвоїти лексику з теми, виконати практичні завдання для закріплення матеріалу.

Опорні поняття: повторити лексику за темою “Освіта й наука” (С. 293-306): Sownik_tematyczny_polsko_ukrainski.pdf(emp0pwn0cdn0blob0prod.azureedge.net)

Практична робота:

– опрацювати тему 23 (С. 334-341) у підручнику “Język kluczem do kraju” (Język kluczem do kraju - poziom C1/C2 by Nowela sp. z o.o. - Issuu);

Самостійна робота:

- переглянути: Spójniki - jak i kiedy ich używać? - YouTube
- опрацювати: Spójnik - co to jest? Definicja i przykłady oraz podział spójników (polszczyzna.pl)
- опрацювати: Spójnik - Części mowy i fleksja - Gramatyka polska - Sciaga.pl
- wordwall: Spójniki a przyimki - Materiały dydaktyczne (wordwall.net)

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами. Київ : Інкос, 2016. 454 с.
2. Bajor E., Madej E. Wśród ludzi i ich spraw. Dentonet, 2013. 256 s.
3. Bajor E., Madej E. Wśród ludzi i ich spraw. Zeszyt ćwiczeń. Dentonet, 2014. 98 s.
4. Stempek I., Stelmach A. Krok po kroku polski. Tablice gramatyczne. Kraków, 2013.
5. Zarych E. Język kluczem do kraju. Nowela, 2018. 364 s.

Додаткова:

1. Garncarek P. Czas na czasownik, Universitas, Kraków 2004, 221 s.
2. Garncarek P. Nie licz na liczebnik, Warszawa, 2009. 191 s.
3. Markowski A. Poradnik profesora Markowskiego. Wiedza, 2017. 320 s.
4. Markowski A., Miodek J., Bralczyk J. Wszystko zależy od przyimka. Warszawa : Agora, 2014. 288 s.
5. Mędak S. Liczebnik też się liczy! Kraków: Universitas, 2010. 252 s.
6. Miodek J. ABC polszczyzny. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie, 2004. 48 s.
7. Pyzik J. Przygoda z gramatyką, Universitas, Kraków 2003, 462 s.
8. Ruszer A. Owoiékst. Kraków: Universitas, 2010. 156 s.

Інтернет-ресурси:

1. Małgorzata Januszewicz. Język polski jako obcy – materiały do nauki języka polskiego. URL: <https://malgorzatajanuszewicz.pl/>
2. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Po polsku po Polsce. URL: <https://www.popolskupopolsce.edu.pl/baza-wiedzy>
5. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
6. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
7. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

VI. ІНДИВІДУАЛЬНЕ (ДОМАШНЄ ЧИТАННЯ)

Домашнє читання – це самостійне, індивідуальне читання здобувачами якогось певного обсягу оригінального тексту польськомовної художньої літератури.

Домашнє читання є обов'язковою формою роботи для магістрів-філологів та передбачає прочитання книги та складання до неї польсько-українського словника.

Зарахування виконаного завдання відбувається у вигляді короткого переказу здобувачем прочитаного та перевірки слів, вивчених напам'ять.

Список творів, які можна використовувати для читання (<https://wolnelektury.pl/>) (приклади):

1. *Ogniem i mieczem* Henryk Sienkiewicz
2. *Dziady* Adam Mickiewicz
3. *Samotność w sieci* Janusz Leon Wiśniewski
4. *Solaris* Stanisław Lem
5. *Barbarzyńca w ogrodzie* Zbigniew Herbert
6. *Cesarz* Ryszard Kapuściński
7. *Lwowska szkoła matematyczna* Mariusz Urbanek
8. *Sklepy cynamonowe* Bruno Schulz
9. *Galiczyanie* Stanisław Aleksander Nowak
10. *Matka odchodzi* Tadeusz Różewicz

VII. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ РІВНЯ ВОЛОДІННЯ МОВОЮ

(Mędak S. Język polski à la carte. Kraków: Nakł. Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1995, 462 s.)

Ćwiczenie 1

Proszę zamienić następujące zdania według wzoru.

WZÓR: Obejrzałem ciekawy film.
Obejrzeliśmy *ciekawe filmy*.

1. Spotkała się z przystojnym chłopcem.
Spotkały się z
2. Wspinam się na wysoką górę.
Wspinamy się na
3. To jest zły człowiek.
To są
4. Spotkałem szczęśliwego chłopca.
Spotkaliśmy
5. Poszedłem po najlepszego przyjaciela na dworzec.
Poszliśmy po na dworzec.
6. Zobaczyłem w Alpach wspaniałe miasteczko.
Zobaczyliśmy w Alpach
7. To jest zły pies.
To są
8. Ona jest piękną kobietą.
One są
9. On jest pięknym mężczyzną.
Oni są
10. Język polski jest trudnym językiem.
Języki słowiańskie są

10 pkt

Ćwiczenie 2

Proszę wstawić w miejsce kropek odpowiednie formy dopełniacza liczby mnogiej.

WZÓR: Nie spotkałem nigdy tylu szczęśliwych *turystów* (turysta).

1. Nic wydzicraj z książki ! (kartka).

2. Nie widziałem nigdy tylu (ksiądz).
3. Nie rozmawiałem nigdy z taką ilością (głupiec).
4. Kupiłem trzydzieści kilo (pomidor).
5. Zawsze bałem się (mucha).
6. Boję się również (choroba).
7. Pracuję ciężko od dwóch (tydzień).
8. Nie widziałem cię od (lata).
9. Pracowałem od wielu (godzina).
10. Mój mąż nienawidził (sąsiad).

10 pkt

Ćwiczenie 3

Proszę użyć w stopniu wyższym przymiotników podanych w nawiasach.

WZÓR: *Lepszy* żywy lis, niż martwy lew. (dobry)

1. Dotarliśmy nad jezioro szlakiem. (krótki)
2. Praca na budowie jest niż praca w handlu. (ciężka)
3. Ten obraz jest od tamtego. (mały)
4. Ten chłopiec jest od tamtego chłopca. (zły)
5. Jego twarz była niż śnieg. (biała)
6. On był niż mu się wydawało. (głupi)
7. Ona jest niż jej profesor. (mądra)
8. Język polski jest niż język rosyjski. (trudny)
9. Paryż jest niż Kraków. (piękny)
10. To ćwiczenie jest niż tamto ćwiczenie. (łatwe)

10 pkt

Ćwiczenie 4

Proszę podać poprawne formy rzeczownika i liczebnika.

WZÓR: W tej sali znajduje się (8, komputer).
W tej sali znajduje się *osiem komputerów*.

1. Przynieś mi (6, zeszyt)
Przynieś mi
2. Rozmawiam z (2, studentka).
Rozmawiam z
3. Widziałem wczoraj (3, żołnierz).
Widziałem wczoraj
4. Moja koleżanka ma (2, samochód).
Moja koleżanka ma

5. Nie mam pieniędzy od (2, dzień).
Nie mam pieniędzy od
6. Kupiłem dzisiaj (5, koperta).
Kupiłem dzisiaj
7. Studiuję z (2, Francuz).
Studiuję z
8. Na zebraniu było tylko (2, człowiek).
Na zebraniu było tylko
9. Moja babcia ma już (84, rok).
Moja babcia ma już
10. Nie masz (10, dolar)?

10 pkt

Ćwiczenie 5

Proszę wstawić odpowiednie zaimki osobowe.

WZÓR: Widziałem ...*ego*... wczoraj. (on)

1. Spotykam codziennie w tramwaju. (oni)
2. Spotykam w każdą niedzielę w kościele. (one)
3. Wspominam mój kraj, bo tęsknię za (on)
4. Nigdy nie rozmawiałeś ze (ja)
5. Marzę o we dnie i w nocy. (on)
6. Zawsze kiedy potrzebuję, jesteś za granicą. (ty)
7. Lepiej to powiedzieć (ona) niż mnie.
8. Miałem zawsze dużo kłopotów z (one)
9. Powiedz, że mnie kochasz. (ja)
10. Nie mogę płakać przed (ty)

10 pkt

Ćwiczenie 6

Proszę zamienić czasowniki w formę osobową na czasowniki w formie nieosobowej.

WZÓR: Zaproсили starych znajomych na spotkanie.
Zaproszono starych znajomych na spotkanie.

1. Uszyli aktorom nowe kostiumy.
..... aktorom nowe kostiumy.
2. Odwieźli do szpitala chorą kobietę.
..... do szpitala chorą kobietę.
3. Kupili nowy samochód.
..... nowy samochód.

4. Podarli wszystkie brudnopisy.
..... wszystkie brudnopisy.
5. Wzięli się do pracy.
..... do pracy.
6. Mówili o nich.
..... o nich.
7. Powiedzieli, że wszystko będzie dobrze.
....., że wszystko będzie dobrze.
8. Przypatrywali się gwiazdom.
..... gwiazdom.
9. Wystrzelili nowy statek kosmiczny.
..... nowy statek kosmiczny.
10. Powiesili nowy harmonogram zajęć.
..... nowy harmonogram zajęć.

10 pkt

Ćwiczenie 7

Proszę użyć odpowiednich czasowników i właściwego aspektu czasownika.

WZÓR: *Napisz* ten list! (ty, pisać / napisać)
Nie *pisz* tego listu!

1. to okno! (ty, otwierać / otworzyć)
Nie tego okna!
2. natychmiast telegram! (wy, wysłać / wysłać)
Nie telegramu!
3. ze sobą paszport! (ty, brać / wziąć)
Nie paszportu!
4. przed pójściem do łóżka! (ty, kąpać się / wykąpać się)
Nie kiedy jesteś chory!
5. jutro gazetę! (ty, kupować / kupić)
Nie tej gazety!
6. to, co powinieneś zrobić! (ty, robić / zrobić)
Nie tego! To nie ma sensu!
7. swoją twarz! (ty, wycierać / wytrzeć)
Nie swojej twarzy!
8. to ćwiczenie! (wy, przepisywać / przepisać)
Nie tego ćwiczenia!
9. pod czekiem. (ty, podpisywać się / podpisać się)
Nie pod czekiem.
10. na mnie! (ty, czekać / zaczekać)
Nie na mnie!

10 pkt

Ćwiczenie 8

Proszę przekształcić zdania w stronie czynnej na zdania w stronie biernej.

WZÓR: Napiszemy dzisiaj po południu test.
Test *zostanie napisany przez nas* dzisiaj po południu.

1. Aktorzy zagrają nową sztukę.
Sztuka
2. Marek przywiezie koledze telewizor.
Telewizor
3. Napiszę to ćwiczenie.
Ćwiczenie
4. Ocenię mojego nauczyciela.
Nauczyciel
5. Wykonamy trudne zadanie.
Trudne zadanie
6. Oni pokonają wszystkie trudności.
Trudności
7. Sprawdzimy wasze testy.
Wasze testy
8. Janek powie brzydkie słowo.
Brzydkie słowo
9. Kierowca spowoduje wypadek.
Wypadek
10. On przeczyta książkę.
Książka

10 pkt

Ćwiczenie 9

Proszę przekształcić zdania według wzoru.

WZÓR: Podaj mi książkę, która leży na stole.
Podaj mi książkę *leżącą* na stole.

1. Nie interesuję się dziewczynami, które oglądają się za każdym chłopcem.
Nie interesuję się dziewczynami za każdym chłopcem.
2. Patrzę na chłopca, który stoi przede mną w kolejce.
Patrzę na chłopca, przede mną w kolejce.
3. Widziałem żołnierzy, którzy jedli obiad z menażek.
Widziałem żołnierzy obiad z menażek.
4. Kupię samochód, który znajduje się w garażu X.
Kupię samochód w garażu X.
5. Nie lubię ludzi, którzy głośno się śmieją.
Nie lubię ludzi, głośno.

6. Nie lubię kobiet, które palą cygara.
Nie lubię kobiet cygara.
7. Nie czekam nigdy na osoby, które się spóźniają.
Nigdy nie czekam na osoby.
8. Nie znoszę dzieci, które ciągle płaczą.
Nie znoszę dzieci.
9. Nie mam przyjaciół, którzy mają dużo pieniędzy.
Nie mam przyjaciół dużo pieniędzy.
10. Nie wierzę ludziom, którzy bez przerwy mówią komplementy.
Nie wierzę ludziom bez przerwy komplementy.

10 pkt

Ćwiczenie 10

Proszę odpowiedzieć przecząco na podane pytania, używając zaimków *nikt* i *nie* w odpowiednich przypadkach:

WZÓR: Czy ktoś z nią już rozmawiał na ten temat?
Nie. *Nikt* z nią nie rozmawiał na ten temat.

1. Czy komuś już pożyczyłeś tę książkę?
Nie.
2. Czy spotkałeś już kogoś w tym miejscu?
Nie.
3. Czy widziałeś już kogoś w takiej koszuli?
Nie.
4. Czy dyskutowałeś już z kimkolwiek o jej kłopotach?
Nie.
5. Czy on zrozumiał coś z tego wykładu?
Nie.
6. Czy żyłeś z kimś w zgodzie?
Nie.
7. Czy boisz się czegoś?
Nie.
8. Czy poznałeś już kogoś w tym mieście?
Nie.
9. Czy myślałeś już o jakiejś osobie, z którą chciałbyś pojechać na wakacje?
Nie.
10. Czy pragniesz jeszcze czegośkolwiek w życiu?
Nie.

10 pkt

SŁOWNICTWO

Ćwiczenie 11

Proszę podać antonimy czasowników.

WZÓR: kochać – nienawidzić

1. gardzić kimś –
2. pamiętać –
3. siadać –
4. witać –
5. mówić –
6. przyszywać –
7. naprawiać –
8. rodzić się –
9. rozpałać –
10. oszczędzać –

10 pkt

Ćwiczenie 12

Proszę wytłumaczyć znaczenie podanych idiomów.

WZÓR: *drzeć z kims koty* – kłócić się, żyć w niezgodzie

1. żyć z kimś jak pies z kotem –
2. kupować kota w worku –
3. wykręcać kota ogonem –
4. bawić się z kimś jak kot z myszką –
5. biegać jak kot z pęcherzem –
6. zły jak pies –
7. być głodnym jak pies –
8. psy na kimś wieszać –
9. pocałuj psa w nos –
10. tyle co kot napłakał –

20 pkt

ROZUMIENIE

Ćwiczenie 13

Proszę przeczytać podany niżej tekst i zgodnie z poleceniami A, B odpowiedzieć na następujące problemy.

TEKST

Rycerz z Pieskowej Skály, Krzysztof Szafraniec, trudnił się rózbojem na okolicznych szlakach kupieckich, dając się we znaki kupcom podążającym z Wrocławia. Ogłoszony przez Kazimierza Jagiellończyka banita, został wreszcie w roku 1484 pojmany „w Szercowie miasteczku (...), wsadzon na zamek (Wawel), potem ścięty z rozkazu królewskiego”. Ciało bez głowy pogrzebano w kaplicy św. Mikołaja (obecnie św. Józefa) w kościele Dominikanów w Krakowie, od początku należącej do rodziny Szafranców. Duch Krzysztofa jako bezgłowy upiór powraca jednak nocami do Pieskowej Skály. Snuje się na koniu widmo mężczyzny w czarnej opończy, kaptur okrywa miejsce po ściętej głowie. Fantom podąża przez Rynek, ulicami Sławkowską i Długą ku Zielonkom, Skale, by dojechać do ulubionego zameczka. Nim pierwszy kur zapieje, widmo bezgłowe powraca do grobu...

(„Raubritter bezgłowy” [w:] Michał Mrozek, *Mistyczny Kraków*, Kraków 1991, s. 59–60)

A.

Proszę połączyć słowa z odpowiednią definicją:

kaplica	fantastyczna postać, duch, upiór
kupiec	rodzaj płaszcza bez rękawów
opończa	napad bandycki w celu ograbienia kogoś
widmo	boczna część kościoła z ołtarzem
rozbój	ten, kto trudni się handlem

5 pkt

B.

Wykorzystując informacje zawarte w tekście, proszę określić poniższe zdania słowem: prawda / nieprawda / brak informacji.

WZÓR: Rycerza Szafranca skazano na śmierć. (prawda)

1. Kościół Dominikanów był własnością rodziny Szafranców. (.....)
2. Krzysztofa Szafranca wygnano na rozkaz króla polskiego. (.....)
3. Przed świtem upiór wraca na miejsce pochowania. (.....)
4. Rycerz dawał znaki kupcom, że na nich napadnie. (.....)
5. Duch Szafranca jadąc do swojego zamku, omija centrum Krakowa. (.....)
6. Rycerz z Pieskowej skály oszczędzał szczególnie kupców z Wrocławia. (.....)

7. Rycerz z Pieskowej Skály został zatrzymany w Krakowie w 1484 roku. (.....)
8. Król osobiście ściał rycerzowi głowę. (.....)
9. Widmo rycerza w czarnej opończy pędzi na koniu. (.....)
10. Ulica Sławkowska i Długa prowadzą do Szercowa. (.....)

10 pkt

KOMUNIKACJA

Ćwiczenie 14

W jakich sytuacjach używa się następujących zwrotów?:

WZÓR: *Moje gratulacje!* (na przykład z okazji otrzymanego awansu w pracy)

1. Nic nie szkodzi! - (.....)
2. Sto lat! - (.....)
3. Na zdrowie! - (.....)
4. Smacznego! - (.....)
5. Bardzo mi przykro! - (.....)
6. Wszystkiego najlepszego! - (.....)
7. Zdrowie pani domu! - (.....)
8. Zdrowie jubilata! - (.....)
9. Zdrowie gospodarza! - (.....)
10. Zdrowie pięknych pań! - (.....)

10 pkt

Ćwiczenie 15

Proszę uzupełnić poniższy dialog:

- A. ?
- B. Właściwie nic. A dlaczego pytasz?
- C.
- D. W którym kinie i o której godzinie?
- E.
- F. Nie wiem nic bliższego o tym filmie. Czy warto iść?
- G.
- H. Czy to są informacje z afisza reklamowego, czy też z profesjonalnego czasopisma?
- I.

III. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Proszę połączyć informacje z dwóch kolumn zgodnie z przykładem. Odpowiedzi proszę wpisać do tabeli.

0.	<i>Przykład: Olga Tokarczuk</i>	A	reżyser/reżyserka filmu opartego na faktach
1.	Dorota Masłowska	B	lider/ liderka zespołu muzycznego
2.	Jerzy Skolimowski	C	autor/autorka książki mówiącej o historii
3.	Kasia Adamik	D	współtwórca jednej z najlepszych płyt 2008 roku
4.	Waldemar Krzystek	E	laureat/ laureatka nagrody Nike
5.	Małgorzata Szumowska	F	współautor/współautorka magazynu kulturalnego
6.	Kasia Nosowska	G	reżyser/reżyserka, który/która przez kilkanaście lat nie tworzył/nie tworzyła
7.	Czesław Mozil	H	reżyser/reżyserka filmu nagrodzonego na festiwalu filmowym
8.	Katarzyna Choszman	I	reżyser/reżyserka filmu <i>Boisko bezdomnych</i>

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
E								

IV. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę dopasować fotografie do opisów dyscyplin sportowych. Wyniki proszę wpisać do tabelki. Pierwsze połączenie jest przykładem.

Uwaga! dwie fotografie są zbędne!!

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
C							

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

V. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 10 p. (10 x 1 p.)

Proszę odpowiedzieć na pytania

Przykład:

0. Sprawa, o której jest mowa w audycji, jest w ostatnich 10-20 latach:

Jedną z najgłośniejszych.

1. Tematem audycji radiowej jest:

..... (1 p.)

2. Ile lat miała kobieta towarzysząca zabitemu mężczyźnie?

..... (1 p.)

3. Gdzie miała miejsce zbrodnia?

..... (1 p.)

4. Jak zginął mężczyzna?

..... (1 p.)

5. Świadkiem ucieczki mordercy (najprawdopodobniej) i dziewczyny byli:

a) (0,5 p.)

b) (0,5 p.)

6. Zamordowany mężczyzna świętował, jak twierdził:

..... (1 p.)

7. Około 21.00 towarzystwo, z którym świętował zabity mężczyzna, przeniosło się:

z a) (0,5 p.)

do b) (0,5 p.)

8. Czym znajomym był właściciel restauracji?

a) (0,5 p.)

b) (0,5 p.)

9. Co wydarzyło się krótko po 23.00?

..... (1 p.)

10. Gdzie i kiedy zmarł Dębski?

..... (1 p.)

Rozumienie tekstów pisanych

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

5 zadań, 60 minut

Liczba punktów: _____ / 40 p.

I. Po przeczytaniu fragmentów tekstów, proszę zaznaczyć właściwą odpowiedź.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

0. Potrawy kuchni węgierskiej mają w Poznaniu wielu zwolenników. Będzie ich jeszcze więcej, bo w marcu sześć restauracji serwowało takie dania. Była to jedna z atrakcji Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej.

0. Ten tekst informuje o tym, że

- w Poznaniu otwarto sześć restauracji węgierskich.
- poznaniacy nie lubią kuchni węgierskiej.
- Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej miały miejsce w Poznaniu.

1. To jedna z największych i najdroższych inwestycji w mieście. Wpłyne na obsługę komunikacyjną podczas przyszłorocznych piłkarskich mistrzostw. Jeszcze w tym roku zostanie zbudowana nowa trasa tramwajowa o długości 2,5 km, z czego prawie połowa będzie przebiegać w tunelu. Miasto otrzyma w ten sposób namiastkę metra.

1. Ten tekst informuje o tym, że

- w mieście powstanie pierwsza nitka metra.
- nowa linia zostanie ukończona przed mistrzostwami.
- to najdroższa budowa w mieście.

2. Okolicznościowy kryształ z wygrawerowanym orzełkiem i zarysem województwa wielkopolskiego w eleganckim etui jest przedmiotem aukcji charytatywnej na rzecz poznańskiego Hospicjum Palium. Kryształ przekazał wicewojewoda wielkopolski. Dodatkową nagrodą jest prywatne spotkanie z wicewojewodą. Licytację wygrała pani Magdalena.

2. Ten tekst informuje o tym, że

- pani Magdalena zaoferowała największą sumę za kryształ.
- wicewojewoda ofiarował kryształ Hospicjum Palium.
- kryształ ma kształt orzełka.

3. W niedzielę 3 kwietnia odbędzie się czwarta edycja miejskiego półmaratonu. Uczestnicy imprezy pobiegą tradycyjną trasą maratonu, z tą różnicą, że wykonają tylko jedno okrążenie. Zawodników na trasie oprócz zespołów muzycznych wspierać będą kibice. Wszyscy zawodnicy, którzy pokonają dystans 21,097 km otrzymają medal, a na najlepszych czekają nagrody.

3. Ten tekst informuje o tym, że

- w czasie poznańskiego maratonu zawodnicy robią dwa okrążenia.
- zawodnicy nie mogą liczyć na doping kibiców.
- każdy, kto ukończy bieg, otrzyma medal.

4. *Universitas Cantat* to nie konkurs, ale forum dla śpiewających studentów. Chóry prezentują muzykę własnych krajów, celem festiwalu jest też promocja muzyki polskiej wśród nich. Kolejna edycja rozpocznie się w Poznaniu w najbliższą środę. Tradycją jest finałowe wykonanie utworu specjalnie skomponowanego na ten festiwal. W tym roku będzie to utwór Miłosza Bembinowa. Chóry wszystkich zaproszonych krajów wykonają go 25.06 w Auli Uniwersyteckiej. Dyrygować będzie kompozytor.

4. Ten tekst informuje o tym, że

- zaproszone chóry będą wykonywać tylko polskie utwory.
- finał konkursu będzie w środę.
- Miłosz Bembinow przyjedzie do Poznania.

5. Wskazania medyczne mówią, że od drugiego roku życia dziecko może spędzać przed ekranem pół godziny dziennie – nie tylko przed komputerem, ale w ogóle monitorem, także przed telewizorem. Taką granicę wyznaczają lekarze. Wiadomo, że częste oglądanie telewizji nie wpływa korzystnie na rozwój mowy, bo żeby dwulatek mógł przyswajać nowe słowa, potrzebuje wielu interakcji z dorosłymi.

5. Ten tekst informuje o tym, że

- dziecko przed ukończeniem dwóch lat może pół godziny oglądać telewizję.
- rozmowa z rodzicami jest ważna w rozwoju mowy.
- dwulatek może po pół godziny spędzić przed komputerem i telewizorem.

6. Hinduski mają gęste, piękne włosy, co przypisuje się znanym od starożytności zabiegom pielęgnacyjnym, takim jak olejowe masaże głowy. Używa się do nich ciepłego olejku tymiarkowo-rozmarynowego. Dostarczają one cebulkom włosowym niezbędnych składników odżywczych, a masaż poprawia krążenie krwi w obrębie głowy i przynosi ukojenie nerwom.

6. Ten tekst informuje o tym, że

- w starożytności kobiety miały piękniejsze włosy.
- dobry efekt zapewnia dodanie do mikstury nieco cebulki.
- dotądkiem do olejku są zioła.

7. Wyglądają zupełnie tak samo jak tradycyjne, nie różnią się od nich wielkością ani kształtem, mają mikroprocesor i pasek magnetyczny. Jedynie niewielki symbol rozchodzących się fal radiowych zwraca uwagę na ich dodatkową funkcję. To karty zbliżeniowe, które powoli przestają być na naszym rynku ciekawostką, a stają się standardowym wyposażeniem portfeli.

7. Ten tekst informuje o tym, że

- tylko karty zbliżeniowe mają paski magnetyczne.
- tylko jeden detal wyróżnia karty zbliżeniowe.
- karty zbliżeniowe są ciągle rzadkością.

8. Najstarsza zachowana pieczęć herbowa Warszawy pochodzi z około 1400 r. Przetrwiała na dokumencie przesłanym do władz Torunia przez Radę Miejską Starej Warszawy. Na woskowej pieczęci widać postać do połowy ludzką (trzyma miecz i tarczę), a od pasa w dół mającą łuski, skrzydła, łapy i ogon. Problem w tym, że ludzka połówka przypomina raczej... mężczyznę. Dopiero na kolejnych herbach kobieca sylwetka staje się bardziej wyrazista.

8. Ten tekst informuje o tym, że

- najstarsza pieczęć przechowywana była w Starej Warszawie.
- herb Warszawy zmieniał swój wygląd.
- stary herb przedstawia pół-kobietę i pół-mężczyznę.

II. Proszę – zgodnie z przykładem – wybrać najlepszą spośród podanych możliwości.

___ / 4 p. (8 x 0,5 p.)

Ładniejsi w pracy

Zaklinamy się, że najważniejsze jest ludzkie wnętrze. A jednak pracownika oceniamy na podstawie jego wyglądu. Temu, który [*myśli, pracuje, prezentuje się, mówi*]⁰ lepiej, chętniej dajemy awans i podwyżkę. „Brzydka”, choćby był w swej profesji geniuszem, ma mniejsze [szanse, atuty, zapotrzebowanie, nadzieje]¹ na sukces. Kolega z biura otrzymał nagrodę kwartalną, a ty nie, chociaż masz większe zasługi, lepsze wyniki, wyższe [wymagania, zarobki, przygotowanie, kwalifikacje]² i nieporównywalnie szerszy zakres obowiązków. Zanim jednak pójdziesz do szefa, by zrobić mu karczemną awanturę, stań przed lustrem i rzetelnie oceń swoją [pozycję, podobiznę, potwarz, fotografię]³. Jakkolwiek nedorzecznie – i brutalnie – to zabrzmi, wygląd w pracy odgrywa większą rolę niż tzw. czynniki merytoryczne.

Badania pokazały, że nie istnieje żaden związek między pięknem (lub jego przeciwieństwem) a cechami osobowości. Mimo to [wróżbici, programiści, synoptycy, socjologowie]⁴ są zgodni: z przeprowadzonych ankiet wynika, że ładnym z reguły przypisujemy pozytywne cechy, a brzydki wydają się nam niesympatyczni i nie mamy do nich zaufania. Nancy Etcoff, autorka głośnej książki „Przetwarzają najpiękniejsi”, odkryła nawet nową formę [przemocy, dyskryminacji, upośledzenia, ułomności]⁵.

Jest nią atrakcjonizm, który powoduje, że osobom mniej urodziwym wiedzie się w życiu – i w pracy – o wiele gorzej.

Od tej reguły są jednak wyjątki. Gdy jesteśmy krezusami, możemy śmiało zrezygnować ze wszystkich [zabiegów, wybiegów, napraw, renowacji]⁶ upiększających a świat i tak będzie się nami zachwycał.

Jest jeszcze inny sposób odwrócenia uwagi od swych [minusów, mankamentów, błędów, porażek]⁷ fizycznych – równie skuteczny, a zupełnie nic nie kosztuje! Wystarczy uśmiechnąć się i być miłym dla otoczenia. Wtedy w [cenie, wycenie, ocenie, ocenianiu]⁸ innych staniemy się na pewno o wiele bardziej atrakcyjni. Tym samym potwierdzi się znane powiedzenie, że „piękno jest w oczach patrzącego”.

III. Proszę połączyć tytuły z pierwszej kolumny z fragmentami tekstów z kolumny drugiej – zgodnie z podanym przykładem.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

I		II	
0	Bój o ulicę	A	W przeciwieństwie do cierpliwego papieru, który, jak wiadomo, zniesie wszystko, taśma filmowa wydaje się zdecydowanie bardziej oporna. Bezłitośnie obnaża sztywność intelektualnych konstrukcji, demaskuje papierową psychologię, czyni dosłownym to wszystko, co na kartach książki miało być wyrafinowaną retoryczną figurą.
1.	Brat brud	B	Kryzys sprawia, że rodzi się nowy układ na rynku medialnym. Asy trafiają w ręce tego, kto ma pieniądze, a nie długi. Tradycyjny, paternalistyczny sposób zarządzania biznesem dziś bardziej podoba się rynkowi niż nowoczesna korporacja. Ale walka będzie się toczyć do ostatniego widza.
2.	Targi o przetargi	C	U wielu gatunków zwierząt grymas pyska, który u ludzi uchodziłby za zupełnie przyjazny, jest wyrazem niezbyt ciepłych uczuć. Triumfalny chichot u naszych przodków oznaczał szczęście z powodu pogńębienia przeciwnika. Służył rozładowaniu napięcia i negatywnych emocji.
3.	Wojna na wizje	D	Obecnie żyjemy w otoczeniu nasyconym wytworami techniki, a w szczególności wśród „braci-komputerów” i „braci-robotów”, bez których nie sposób już pracować, uczyć się ani wypoczywać. Mimowolnie uzależniliśmy swój byt od artefaktów technicznych.
4.	Bez ciebie nie mogę żyć	E	Małe podmioty gospodarcze obawiają się, że składanie odwołań zamknie im drogę do skutecznego udziału w rywalizacji o zlecenia. Walczą więc tylko giganci, bo ich na to stać. Ta walka dotyczy potężnych, idących w miliony złotych zamówień.
5.	Inne światy, inne języki	F	<i>Samorządowcy wolą nazwy nawiązujące do świata roślin, na przykład do kwiatów. Osoby zawsze budzą kontrowersje i po jakimś czasie w gorącej atmosferze nazwy trzeba zmieniać.</i>
6.	Ze śmiechem nie ma żartów	G	Świat mężczyzn to rzeczywistość ściśle zhierarchizowana, w której każda jednostka ma przypisane miejsce. Świat kobiet natomiast to sieć powiązań równoległych, w których ludzie próbują budować wspólnotę. Tak rozbieżne perspektywy sprawiają, że rozmowa ma zupełnie inne cele i pełni odmienne funkcje dla kobiet niż dla mężczyzn.
7.	Prawda ukryta	H	Nasze ciało powinno mieć na sobie pewną ilość bakterii, gdyż mają one do wykonania określone funkcje.
8.	Naga prawda	I	Bywa, że ktoś od pierwszej chwili wydaje się uczciwy albo nie. Skąd takie wrażenie? Mówimy: intuicja mi to podpowiada. Lecz skąd ta intuicja? Wynika ona z wiedzy, z której nie zdajemy sobie sprawy. Ta sama utajona wiedza pozwala nam chodzić, płynnie się wypowiadać, rozwiązywać problemy i posprzątać po sobie.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
F								

IV. Proszę przeczytać pytania i odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.

___ / 12 p. (6 x 2 p.)

W odpowiedziach proszę nie używać sformułowań z tekstu.

Jak Polacy widzą patriotyzm

Czym jest patriotyzm, zastanawiają się w DZIENNIKU ludzie kultury, politycy i sportowcy.

Michał Głowiński, teoretyk literatury, historyk

Patriotyzm to dla mnie przede wszystkim stosunek do języka polskiego, polskich tradycji i polskiej historii. Patriotyzm nie jest na pewno zespołem frazesów wypowiedzianych w takich czy innych okolicznościach, często w celach doraźnych. Człowiek, który tylko wygłasza najróżniejsze pięknie brzmiące, wzniosłe slogany niezależnie od tego, czy jest działaczem nacjonalistycznej organizacji młodzieżowej, czy premierem rządu polskiego, nie jest jeszcze patriotą. Patriotą dziś powinien dbać o polski język i naszą tradycję kulturalną, o to, żeby dzieła polskiej literatury były powszechnie dostępne, o to, żeby nie niszczonego przyrody, która jest częścią polskiego dziedzictwa narodowego.

Krystian Lupa, reżyser teatralny

Patriotyzm to zapomnienie o nienawiści. Łatwo jest powiedzieć „jestem patriotą, bo nienawidzę...” – tak często mieliśmy do czynienia z ciasnym i agresywnym rozumieniem patriotyzmu wówczas, gdy przynależność do państwa była prowadzeniem wojny albo przygotowaniem się do niej. Posiadanie wspólnego wroga cementowało wspólnotę i pozwalało krystalizować się poczuciu przynależności. Ale to przecież nie jest patriotyzm dnia dzisiejszego. Dziś jesteśmy ludźmi Europy, ludźmi świata, a patriotyzm staje się pojęciem nieco tajemniczym. To coś, co powoduje, że mówimy sobie: nie widzimy możliwości, żeby gdzieś indziej żyć i pracować. Dla mnie to praca jest tworzeniem wartości kulturowej czy ludzkiej, którą możemy się z kimś później dzielić. To wartość, która powstaje „tutaj” i to nasze codzienne „tutaj” staje się miejscem, do którego my możemy tęsknić, a inni później pielgrzymować. Dziś patriotą powinien dbać o to, co może tu stworzyć. Być może nie jest najważniejsze zdefiniowanie patriotyzmu, tylko odkrycie go w sobie. Zamiast nazywać, działajmy. Mieszkajmy tu, cieszymy się swoim życiem, twórzmy i radujmy się, że mamy coś, czym możemy się podzielić.

Wiesław Chrzanowski, były marszałek Sejmu

Patriotyzm to pojęcie moralne. Niektórzy uważają, że od patriotyzmu krok tylko dzieli nas od nacjonalizmu. To uczucia, emocje i jedno w drugie łatwo przechodzi. Stąd koncepcja patriotyzmu krytycznego, który przede wszystkim podnosi nasze przestępstwa historyczne i ma prowadzić do oczyszczenia. Inni znów mówią o patriotyzmie dnia codziennego, o płaceniu podatków i wypełnianiu tym podobnych zobowiązań. Tymczasem patriotyzm to nasze poczucie długu i zobowiązania w stosunku do wspólnoty, która nas kształtowała, w której znajdujemy warunki życia. Dlatego powinniśmy poczuwać się do odpowiedzialności za nią. Dziś patriotą powinien podjąć pewne zobowiązanie, nie tylko odkurzać przeszłość. Istnieje pewien projekt, zadanie, jakie stoi przed nami. To właśnie mobilizuje ludzi młodych, którzy poszukują tego, w czym będą się mogli realizować. Myślę, że jeśli niekiedy czujemy się nieco zagubieni, to właśnie dlatego, że ograniczamy się do postawy konsumpcyjnej. Patriotyzm to nie postawa roszczeń, ale służby, nie kalkulacji a bezinteresowności.

Irena Szewińska, mistrzyni olimpijska

Patriotyzm to uczucia, które łączą nas z ojczyzną. Na najważniejszych imprezach, kiedy Polacy wygrywają, stają na podium i słyszymy Mazurka Dąbrowskiego, a biało-czerwona flaga wciągana jest na maszt – przeżywamy najpiękniejsze momenty. W tych chwilach czujemy się patriotami – my, sportowcy, ale również kibice. Te chwile chwały są ważne nie tylko dla zawodnika, który wygrywa, ale i dla innych, bo dzięki niemu imię Polski staje się głośnie. To niezwykle istotne również dla Polonii, ludzi, którzy od lat mieszkają za granicą kraju, ale czują z nim głęboką więź. Dziś patriota powinien – jeśli jest sportowcem – godnie reprezentować swój kraj: odpowiedzialnie się zachowywać, pracować nad sobą i przestrzegać zasady fair play.

Przykład:

0. *Jakie cechy patriotyzmu występują we wszystkich wypowiedziach?*

Wszyscy ankietowani zwracają uwagę na przywiązanie do swego narodu i kraju.

1. Zdaniem Michała Głowińskiego patriotyzm nie może być zespołem frazesów". Jak należy rozumieć to sformułowanie?

.....
.....
.....

2. Na czym polega tajemniczość współczesnego patriotyzmu?

.....
.....
.....

3. Czy jest patriotyzm dla Wiesława Chrzanowskiego?

.....
.....
.....

4. Czy dla sportowca patriotyzm oznacza to samo co dla innych Polaków? Dlaczego tak/nie?

.....
.....
.....

5. W czym przede wszystkim powinien przejawiać się współczesny patriotyzm?

.....
.....
.....

6. Która z przedstawionych koncepcji patriotyzmu jest Pani/u najbliższa. Odpowiedź proszę uzasadnić.

.....
.....
.....

V. Proszę przeczytać podany tekst i dopasować usunięte z niego zdania.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Juror musi mieć talent

Historia programów z jurorami w roli głównej w telewizji polskiej zaczyna się od prof. Bardinięgo, który w latach 70. oceniał na żywo występy aktorskie. [_E_]⁰. Jednak w tamtej epoce to nie od oglądalności zależał los programu. [___]¹. Według dzisiejszych kryteriów pojawiał się na antenie w sposób anachroniczny.

Nowożytną historię *talent shows* liczy się od występu Simona Cowella, brytyjskiego producenta muzycznego, którego poproszono, by został jednym z czterech jurorów w nowym programie „*Idol*”. [___]². Cowell w przeciwieństwie do trójki pozostałych aksamitnych sędziów był nieprzyjemny, niegrzeczny, nie zawahał się brutalnie krytykować występów, a nawet wyglądu amatorów. [___]³. Widzowie go pokochali, producenci natomiast zrozumieli, że umiejętne ponizanie ludzi przed kamerą to recepta na sukces. Zwykły telewizor sam jest często ponizany w pracy, więc chętnie popatrzy, jak się dręczy i upokarza amatora zwabionego do studia szansą osiągnięcia sławy i wielkich pieniędzy. [___]⁴ Obecnie każda duża polska stacja ma swój *talent show*. [___]⁵. Do każdego formatu sprzedający dołącza instrukcję obsługi zwana biblią, od której się raczej nie odstępuje. [___]⁶ Dopuszczone są jedynie drobne modyfikacje. Na przykład jeśli sponsor zapłaci za spot specjalną cenę, repertuar muzyczny można dostosować do jego profilu produkcji.

Biblia mówi, że jurorem, czyli przewodnikiem widza po świecie konkurujących amatorów lub celebrytów, może zostać człowiek o przyciągającej osobowości. [___]⁷. Widz powinien być zainteresowany również jego życiem pozazawodowym. Juror może być nieprzyjemny, złośliwy, nawet pogardliwy w stosunku do amatora lub celebryty, ale nie może całkowicie odstraszać swoją postawą życiową. [___]⁸. Czasem wystarczy mu sam fakt, że pokazał się na ekranie. Zarówno oni, jak i prowadzący muszą tryskać spontanicznym humorem.

A	Jeśli polubi ofiarę, może ją wesprzeć esemesem i mieć poczucie, że ma wpływ na jej losy.
B	Wszystkie to sprawdzone zagraniczne formaty, by zminimalizować ryzyko błędu biznesowego.
C	Powinien umieć wdawać się w zapadające w pamięć pogawędki z kolegami z łoża.
D	Jurorzy przesłuchiwali śpiewających amatorów i wybierali zwycięzcę, któremu ułatwiano start w show-biznesie.
E	<i>Następnie były „Progi i bariery” Mariusza Waltera.</i>
F	Juror mógł więc być merytoryczny, pomocny, mieć czas dla występującego.
G	Określa ona liczbę prowadzących, sposób wyłaniania amatorów, ustawienie mebli w studiu.
H	Musi uwodzić telewidza, żeby czekał on z pilotem w ręku w każdą sobotę lub niedzielę.
I	Okazał się strzałem w dziesiątkę: po jego komentarzach uczestnikom zdarzało się nawet płakać.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
E								

Poprawność gramatyczna

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

8 zadań, 60 minut

Liczba punktów: ____ / 40 p.

I. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi słownymi formami liczb oraz wyrazów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (odmiana liczebników i rzeczowników).

____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Niedawno razem z dwoma⁰ koleżankami⁰ (2 + koleżanka)⁰ z pracy zostałem zaproszony na pierwszą konferencję (1. + konferencja)⁰ z całego cyklu spotkań naukowych organizowanych w¹¹ (20. + rocznica)¹ powstania Instytutu Biotechnologii na naszym uniwersytecie. W sali konferencyjnej zebrało się ponad²² (50 + gość)². Znaleźli się wśród nich między innymi³³ (4 + biolog)³ z Gdańska, których poznałem niedawno. Niestety, aż⁴⁴ (5 + profesor)⁴ z zagranicy nie udało się przyjechać. Podczas konferencji wysłuchaliśmy⁵⁵ (21 + referat)⁵.

II. Proszę przekształcić zdania, używając podanego w nawiasie wyrazu lub wyrażenia tak, by nie zmieniły sensu (zamiana zdań złożonych na zdania pojedyncze).

____ / 5 p. (5 x 1 p.)

0. Rynek pracy zmienił się ostatnio tak, jak przewidywali ekonomiści.
(zgodnie z)

0. Rynek pracy zmienił się ostatnio zgodnie z przewidywaniami ekonomistów.

1. Sytuacja na rynku pracy pogorszyła się, ponieważ spadło zainteresowanie inwestycjami w budownictwie.

(wskutek)

.....
.....

2. Rząd nie zamierza reformować polityki pracy, chociaż grozi nam strajk generalny.
(mimo)

.....
.....

3. Ministrowie zajęli takie stanowisko, ponieważ zalecali im to nowi doradcy finansowi.
(pod wpływem)

.....
.....

4. Wyjście z tego impasu jest możliwe, ale przyszłoroczne plany budżetowe musiałyby zostać zmodyfikowane.
(pod warunkiem)

.....
.....

5. Politycy z pewnością podejmą takie decyzje po to, żeby poprawić wizerunek kraju na arenie międzynarodowej.
(w celu)

.....
.....

III. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana rzeczowników odczasownikowych).

____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Uzyskanie⁰ (uzyskać)⁰ pierwszej nagrody za¹ (zwyciężyć)¹ w maratonie było² (przeżyć)², które na długo zostanie w mojej³ (pamiętać)³. Gratulacjom i⁴ (pochwalić)⁴ nie było końca. Chociaż⁵ (przygotować się)⁵ do tego wyczynu trwały niemalże rok, to niewiele by mi pomogły, gdyby nie bezustanna⁶ (zachęcać)⁶ rodziny i znajomych. Ich⁷ (wierzyć)⁷ we mnie miała duży⁸ (wpływać)⁸ na moją ostateczną⁹ (decydować)⁹ o¹⁰ (uczestniczyć)¹⁰ w tym biegu.

IV. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana rzeczowników i przymiotników od wyrażen przyimkowych).

___ / 5 p. (10 x 0,5p.)

W miejscowościach nadmorskich⁰ (nad +morze)⁰ coraz częściej buduje się domy letniskowe, do których można dotrzeć przez lasy i bezdroża⁰ (bez+droga)⁰. Czasem da się do nich dojechać.....¹ (pod + miasto)¹ kolejką, częściej jednak położone są na zupełnym² (od+ ludzie)², w otoczeniu³ (bez + kres)³ pól i lasów. Właściciele domów letniskowych spędzają w nich wiele czasu, szczególnie przy słonecznej i⁴ (bez + wiatr)⁴ pogodzie. Wraz z nastaniem⁵ (przed + wiosna)⁵ zaczynają się prace w⁶ (przy + dom)⁶ ogródkach i porządku na rzadko używanych⁷ (pod + dach)⁷.

Latem przychodzi czas leniuchowania: wszyscy zakładają lekkie⁸ (pod + koszula)⁸ i okulary⁹ (przeciw + słońce)⁹, a potem wychodzą na tarasy, gdzie w¹⁰ (bez + troska)¹⁰ nastroju odpoczywają.

V. Proszę uzupełnić tekst wyrazami lub wyrażeniami z ramki – zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Każdego wyrazu / wyrażenia można użyć tylko jeden raz, a dwa wyrazy w ramce są zbędne.

___ / 5 p. (10 x 0, 5 p.)

a gdy	ale	aniżeli	i chociaż	to	jaki	gdyż
że-ilekroć	jako	niżby	dlatego też	wkrótce	i ledwie	

Trudno nie przyznać racji tym, którzy twierdzą, że ilekroć⁰ nauka odkryje tajemnicę jakiejś choroby¹ uda się znaleźć na nią skuteczne lekarstwo,² pojawiają się nowe problemy do rozwiązania. Jedyny niepodważalny sukces,³ w ostatnim stuleciu zdołali odnieść producenci leków,⁴ odkrycie antybiotyków. Sto lat temu wiadano już, że niektóre mikroorganizmy wywołują choroby,⁵ nikt jeszcze nie słyszał o antybiotykach.⁶ gdy ktoś zaraził się jakąś chorobą,

lekarz niewiele miał do zaproponowania. Organizm chorego sam musiał sobie poradzić z infekcją,⁷ zawodził, następstwa bywały tragiczne.

.....⁸ w obecnych czasach wiele antybiotyków straciło swoją siłę,⁹ z winy ich nadużywania bakterie nauczyły się omijać zastawione pułapki, jest to wciąż grupa leków, której¹⁰ jedynej udało się zmienić obraz współczesnej medycyny.

VI. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana imiesłowów).

___ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Marzac⁰ (marzyć)⁰ o mężu perfekcjonście, Iwona zaczęła baczniej obserwować nauczycieli zatrudnionych⁰ (zatrudnić)⁰ w swojej szkole. Wziawszy⁰ (wziąć)⁰ pod uwagę fakt, że była ich szefową, miała wiele okazji do rozmów z pracującymi⁰ (pracować)⁰ tam mężczyznami. Na początku sądziła, że perfekjoniści są idealnymi ludźmi.¹ (Oddawać się)¹ z pasją temu, co robią, starają się jak najlepiej wywiązywać z² (podejmować)² zadań. Później zobaczyła, że są też trochę neurotyczni.³ (Żyć)³ w nieustannym napięciu, są okrutnie⁴ (wymagać)⁴ w stosunku do innych ludzi. I ogromnie cierpią,⁵ (widzieć)⁵, że wiele prac – pomimo całego ich zaangażowania –⁶ (zatrzymać)⁶ zostaje na półmetku.⁷ (Zważyć)⁷ na takie skutki bycia perfekcjonistą, Iwona stwierdziła, że nie są to najlepsi kandydaci na męża. Niepowodzenia są przecież częścią ludzkiego losu, bo w nasze działania zawsze będzie⁸ (wpisać)⁸ jakiś współczynnik błędu. Sztuka życia polega na tym, żeby po upadku umieć się podnieść i mimo⁹ (ponieść)⁹ porażki iść dalej¹⁰ (wytyczyć)¹⁰ drogą.

VII. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (aspekt i różne formy czasowników).

___ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Powszechnie myśli się⁰ (myśleć/pomyśleć)⁰, że o przeszłości ziem słowiańskich wiadomo wszystko. Efekty licznych badań archeologicznych prowadzonych w Polsce

ogłaszano⁰ (ogłaszać/ogłosić)⁰ już przecież nie raz. Archeologia potrafi jednak czasem sprawić⁰ (sprawiać/sprawić)⁰ prawdziwą niespodziankę. Kiedy kilka lat temu pojawiły się⁰ (pojawiać się/pojawić się)⁰ pierwsze informacje o Wandalach w pewnej wsi w południowej Polsce, na okolicę¹ (padać/paść)¹ strach. „Wandale u nas?” -² (pytać/zapytać)² z niedowierzaniem. Później³ (okazywać się/okazać się)³, że chodziło tylko o znalezisko archeologiczne: grób wojownika i ozdobny pas. Niedawno⁴ (rodzić się/zrodzić się)⁴ pomysł stworzenia tam muzeum.

Wandalowie przez jakiś czas⁵ (zasiedlać/zasiedlić)⁵ część polskich ziem. Obecnie najczęściej⁶ (rozważać/rozważyć)⁶ hipotezę mówiącą o tym, że plemię to ostatecznie⁷ (docierać/dotrzeć)⁷ na nasze tereny w III wieku przed naszą erą. O Wandalach wiadomo tylko tyle, ile inni⁸ (zawierać/zawrzeć)⁸ o nich w swych pismach. Ich własne kroniki⁹ (przepadać/przepaść)⁹ albo je skutecznie¹⁰ (niszczyć/zniszczyć)¹⁰.

VIII. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach – zgodnie z podanym przykładem (odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków).

___ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Weekend w klasztorze⁰ (klasztór)⁰ – taka oferta wypoczynku zaintryguje z pewnością wszystkich⁰ (wszyscy)⁰, którzy są zainteresowani⁰ (zainteresowany)⁰ nietypowymi formami spędzania czasu. W¹ (kilkanaście)¹ klasztorach w Polsce można odciąć się od zgiełku świata, spędzając parę dni w jednej z² (cela)², w jakich żyją³ (benedyktyń)³ czy⁴ (franciszkanin)⁴. Jednak każdy,⁵ (ktokolwiek)⁵ zamarzy się stanąć u⁶ (wrota)⁶ klasztoru i poprosić o gościnę, powinien pamiętać, że jest to miejsce odosobnienia i przebywają w nim ludzie⁷ (ubogi)⁷ i⁸ (głuchy)⁸ na pokusy świata. Jednak czas spędzony z⁹ (brat)⁹ zakonnymi może być niezwykłym doświadczeniem, które¹⁰ (wiele)¹⁰ skłoniło do zastanowienia się nad własnym życiem.

X. ЕКЗАМЕНАЦІЙНО-ПІДСУМКОВИЙ ПРОЄКТ

Оберіть лексичну тему, яка здалась Вам найбільш цікавою протягом вивчення курсу:

- напишіть есе 10 – 15 речень за обраною темою;
- укладіть тематичний польсько-український словник (20 – 30 понять);
- презентуйте в групі.

XI. ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
<i>Добре</i>		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
<i>Задовільно</i>		64-73	D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-63	E	виконання задовольняє мінімальним критеріям	
<i>Незадовільно</i>	<i>Не зараховано</i>	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка з вивчених модулів навчальної дисципліни (ПОМ) розраховується:

№ модулю	M %n (відсоткове значення модулю освітньої компоненти)
Модуль 1	M_{%1} = 30
Модуль 2	M_{%2} = 40
Модуль 3	M_{%3} = 30
Сума	100

ЗАЛІК

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є залік то залікова оцінка (ЗО) з освітньої компоненти дорівнює підсумковій оцінці з вивчених модулів (ПОМ).

$$ЗО = ПОМ$$

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ = ЕО = ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО = (ПОМ + ЕО) / 2$$

ХІІ. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗВО

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності <https://zu.edu.ua/academic-integrity.html> та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (правила поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, тощо). Не допускається академічний та будь-який інший плагіат, фальсифікації, фабрикації, списування; забороняється використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань (в тому числі засобами електронного зв'язку); при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації необхідно вказати джерело, використане під час виконання.

Політика щодо відвідування

Здобувач вищої освіти зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку університету https://zu.edu.ua/offic/pravylny_vn_rozporyadku.pdf та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом <https://dekanat.zu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=999>, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Забезпечення студентоцентрованого підходу та створення можливостей для навчання здобувачів вищої освіти, які не можуть відвідувати заняття з поважних причин, зокрема реалізується через «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у Житомирському державному університеті імені Івана Франка». Індивідуальний графік навчання передбачає можливість вибіркового відвідування здобувачем аудиторних занять (лекційних, практичних, лабораторних, семінарських) і самостійного опрацювання матеріалу відповідних навчальних дисциплін.

Політика щодо перескладання

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни. Відповідно до положення «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» (нова редакція) https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf кожне лабораторне, семінарське та практичне заняття оцінюється. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані здобувачем вищої освіти у встановлені викладачем терміни.

Політика щодо дедайтів

Викладач встановлює конкретні терміни виконання завдань. Здобувач вищої освіти, який з поважних причин (внаслідок тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, або який був звільнений від занять наказом Ректора Університету) пропустив навчальні заняття зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість не більше ніж за місяць з моменту виходу на навчальні заняття (дня припинення поважної причини). Здобувач вищої освіти, який без поважних причин не відвідав навчальні заняття або отримав оцінку нижчу 60 балів, необхідно відпрацювати академічну заборгованість до проведення модульної контрольної роботи.

До підсумкової модульної контрольної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які отримали поточні оцінки на усіх передбачуваних робочою навчальною програмою аудиторних навчальних заняттях. До завершення відповідного модуля здобувачам вищої освіти дозволяється перескладати окремі елементи модуля (завдання) з метою отримання вищих поточних оцінок під час консультацій із навчальної дисципліни, які проводяться впродовж семестру.

Політика щодо апеляцій

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про апеляцію результатів контрольних заходів у Житомирському державному університеті імені Івана Франка» https://zu.edu.ua/offic/pro_apelyacij.pdf.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення запобігання та протидії булінгу» <https://zu.edu.ua/offic/pol-buling.pdf>